

Павле Трајанов е роден на 25.12.1952 година во Д.Радеш, Радовиш. Завршил Правен факултет, положил правосуден испит, зборува англиски, а се служи и со руски јазик. По завршувањето на Правниот факултет, во 1977 година се вработува во МВР, каде извршува значајни работни должности и кариерата ја завршува како министер за внатрешни работи. Аналитичар, началник на одделение, началник на Сектор за анализирање и истражување на безбедносни појави, советник, потсекретар на Службата за јавна безбедност, помошник министер за оперативни работи и министер за внатрешни работи (1998-1999). По професија е адвокат и има своја адвокатска канцеларија. Во јануари 2000 година го иницира формирањето на нова политичка партија - Демократски сојуз. На 19 март 2000 година, на Основачкото собрание на Демократски сојуз е избран за негов претседател.

Разговорот го водеше:
Жаклина МИТЕВСКА

ПОБЕДНИКОТ ПРВО ЌЕ СЕ ЗНАЕ ВО БРИСЕЛ, А ПОТОА ВО МАКЕДОНИЈА

Господине Трајанов, неодамна изјавивте дека со новиот Изборен законик Владата ќе може лесно да ги фалсификува изборите. Какви се Вашите сознанија врз кои најверојатно и го базирате ова свое видување?

ТРАЈАНОВ: Промената на изборните правила пред секои избори само по себе е доволен индикатор дека власта го крои законот по своја мерка, потоа проектирањето на изборните резултати преку наводни сондажи на јавното мислење, суптилното насочување на медиумската кампања за афирмирање на црно-белата "програма" во државата, враќањето на темите од деведесеттите години, спречувањето да се отворат темите поврзани со опстојувањето на македонската држава, се доволни показатели дека победникот ќе биде познат многу порано во Брисел, отколку овде во Македонија. Нема регуларни избори во целосно партизирана држава, особено без независни органи за спроведување на изборите, без независно судство,

медиуми и јасна политичка волја од партиите да се почитува изборната волја на граѓаните. До сега важеше правилото - по добро да имаме власт, па макар и со изборен фалсификат, отколку да ја немаме. Тоа најдобро беше отсликано кога се одржуваа изборите за претседател на државата, работата отиде до таму што партиските мегафони зборуваа - ако не излезете на гласање, ќе имаме војна... што ќе правиме ако Црвенковски не биде претседател?

Овие избори нема да бидат регуларни поради тоа што новата Влада треба дефинитивно да ја запечати перспективата на Македонија, таа Влада нема да биде Влада со легитимитет од народот, туку Влада која треба да го одигра завршниот дел на македонското сценарио. Судбината и иднината на Македонија е во рацете на граѓаните, а не во главите на политичарите, кои се заслепени од сјајот на власта. Ако граѓаните одлучуваат тогаш се отвораат перспективи за Македонија.

НИТУ ЕДНА ПАРТИЈА НЕМА ДА ИМА МНОЗИНСТВО

 Што очекувате од парламентарните избори, односно каде Демократски сојуз би се котирал? Во случај на освојување пратеничко место ќе продолжите ли да дејствувате во рамките на здружената опозиција?

ТРАЈАНОВ: На овие избори ќе ни се повтори 1990 година, ниту една коалиција или партија нема да има мнозинство за да формира Влада, ќе има чудни коалиции, тешки условувања и пазарења, на штета на државните интереси, за на крај, оние кои ја ограбија државата и натаму да имаат клучно влијание во сите процеси.

Демократски сојуз, по шест години дејствување со јасни политички ставови, пред сè, за унитарна Македонија, отворање "војна" против организираниот криминал и корупцијата, за департизација на државните институции и создавање еднакви шанси за сите (за отворање бизниси, школување и сл.), очекуваме поддршка од граѓаните, со цел да можеме да влијаеме при носењето на битните одлуки во Собранието и во Владата. ДС е партија која ги застапува автентичните интереси на граѓаните и се обидува да партиципира во решавањето на македонските работи, дали ќе добиеме шанса останува отворено прашање. Наша стратешка цел е да имаме парламентарна група.

 "Владата и Собранието се во целосна дефанзива, ниту расправаат, ниту преземаат мерки за спречување на организираниот криминал и корупцијата...". Како на по-

ранешен министер за внатрешни работи сигурно оваа проблематика Ви е и најпозната. Значи ли дека ќе се фокусирате на ова прашање?

ТРАЈАНОВ: Демократски сојуз подготви Проект за декриминализација, кој во изминативе шест месеци доби широка граѓанска поддршка, поддршка од партиите, невладиниот сектор и од медиумите. Нема економски развој, нема перспективи за Македонија, ако криминалците од дувлото сместено во поранешниот ЦК, не ги дислоцираме во Идризово. Проектот нуди заокружен и ефикасен систем за борба против организираниот криминал, во кој предвидуваме три важни приоритети: детектирање, проценка и замрзнување на имотот на политичарите, стекнат на криминален начин од 1990 година до сега, конфискација на имотот кој не е резултат на легалните приходи на политичарите, и забрана на политичко дејствување (лустрација) на сите оние кои во последните петнаесет години учествуваа во грабежот на Македонија. Војната против организираниот криминал е битен услов за опстанокот на Македонија.

Во 1989 година Павле Трајанов, заедно со уште седуммина припадници на Министерството за внатрешни работи, ја најави демократската пролет во Македонија, залагајќи се за воведување повеќепартиски систем и спротивставувајќи се МВР и натаму да биде ударна тупаница на ЦК на СКМ и инструмент за елиминирање на политичките противници, како и за елиминирање на деформациите во МВР. Павле Трајанов, како потсекретар за јавна безбедност, има значаен придонес за осамостојувањето на Македонија (1991-1993), како и во борбата против криминалот, корупцијата, особено во борбата против организираниот криминал. Во 1994 година прв изјави дека во Македонија има организиран криминал, во кој се вклучени носители на јавни функции, како и министри од Владата на Република Македонија. Во 1999 година раководи со МВР, при што се спротивставува на обидите за де-стабилизација на Македонија и успешно се справува со безбедносната криза, екстремизмот и тероризмот, врши темелна реорганизација на ресорното Министерство, со воведување антитерористички центар, Оддел за борба против организираниот криминал, емиграционо биро и др.

 Откако агенциите за обезбедување на имот и лица се вооружаа со посовремено оружје, Владата ја одложи примената на новиот Закон за оружје, го врати стариот, но не побара враќање на веќе издадените дозволи, па приватните агенции со легално формациско оружје стануваат моќни групи со огнена сила, блиска на полицијата и на Армијата. Експертите стравуваат дека агенциите можат да бидат злоупотребени за време на изборите...

ТРАЈАНОВ: Агенциите за обезбедување сè повеќе стануваат паравоени формации на политичките партии и во одредени околности тие можат да ги загрозат демократските институции и демократијата во целина, со тешки последици и по стабилноста на државата, а дел од агенциите се користат и за перење пари, кои се употребуваат за партиски активности. За ова мора да се стави ред, агенциите треба да се разоружаат, може да имаат на располагање само мали количества оружје и тоа мора да биде под контрола на државните институции.

Како да се справиме со нелегалното оружје, кое негативно се одразува врз безбедноста на македонските граѓани?

ТРАЈАНОВ: Многу тешко, рецепт нема, особено во услови на геополитички поместувања на Балканот. По колапсот на воено-полицискиот систем во Албанија, повеќе од 1.500.000 парчиња оружје е однесено од магацините, од кое голем дел е префрлено во Косово и во Македонија. Трговијата со оружје на Балканот и натаму е профитабилен бизнис, бидејќи кај Албанците сè уште има интерес за "трупање" оружје, кое може да го искористат доколку работите околу конечниот статус за Косово се закочат или се движат во насока спротивна од нивните очекувања (независно Косово). Покрај активностите на политичките партии, невладиниот сектор и медиумите, неопходни се координирани активности на балканските држави за спречување на нелегалната трговија со оружје, но и континуирани акции на безбедносните сили за откривање на нелегалното оружје, како и високи казни против "трговците" со оружје и оние кои го поседуваат.

НЕ СЕ РЕШАВА СУДБИНАТА НА КОСОВО, ТУКУ НА МАКЕДОНИЈА

Сигналите кои доаѓаат од меѓународната заедница говорат дека Косово ќе биде независно. Премиерот и претседателот имаат различни ставови околу демаркацијата на границата во делот кон Косово. За претседателот клучен фактор е Белград, а за премиерот Приштина... Како идниот статус на Косово ќе се одрази врз независноста на државата?

ТРАЈАНОВ: Република Македонија мора да има јасна стратегија за конечниот статус на Косово и да се подготвува за сите можни варијанти. Како дел од меѓународната заедница Македонија треба да се вклучи во градењето на конечниот став околу статусот на Косово. Нашиот став треба да биде кристално чист, прво - дека не се согласуваме со промена на границите на Балканот, второ - да се инсистира да се исполнат основните демократски стандарди во Косово, па потоа да се одлучи за конечниот статус, и трето - Косово да биде под протекторат на Обединетите нации најмалку уште 10 години. На Република Македонија ѝ е неопходен период од десеттина години за економски да закрепне, да ги стабилизира внатрешните состојби и да стане член на НАТО и да се интегрира во ЕУ.

Инаку, државниот врв нема консензус по ниту едно важно стратешко прашање од државен и од национален интерес, а политиката на суети и борба за превласт ќе ја платиме сите. Доколку Косово предвреме стане независно, тогаш се отвора патот за Голема Албанија, со тешки последици по стабилноста на Балканот и негативни рефлексии врз суверенитетот и територијалниот интегритет на Македонија.

Коментирајќи ја изјавата на лидерот на ДУИ, Али Ахмети, кој во селото Глодјане во Косово, изјавил дека се залага за исчезнување на границите на Балканот, потенциравте: "Тоа е опасна и штетна идеја, бидејќи на некој начин ги релативизира границите меѓу Косово и северозападниот дел на Македонија". Од друга страна, пак, шефот на албанската дипломатија Бесник Мустафај рече: "Тирана не може да гарантира неменливост на границите во регионот доколку дојде до евентуална поделба на Косово", за подоцна да каже дека бил лошо преведен... Каде водат изјавите од ваков вид?

ТРАЈАНОВ: И јас сум за "Балкан без граници", но тоа се декларативни определби. Али Ахмети и Бесник Мустафај со своите изјави само јавно ја презентираа стратегијата за голема Албанија, во која вклучуваат и дел од Македонија. Ние на Балканот имаме две опции, првата е преку интегрирање во Европската унија да се остварат сонштата за "национални и големи држави", односно сите Срби, сите Албанци, па и сите Македонци да живеат во една држава, и втората со насилство, со тероризам, со воен конфликт Албанците да го претворат во реалност сонот за голема Албанија. Брзото чекорење кон ЕУ, значи потиснување на радикалните опции, но тоа не зависи само од Македонија, пред сè, тоа зависи од ЕУ и од САД. Милитантните изјави се многу опасни и штетни, но ние мораме да ги примаме со целосна сериозност и да се подготвуваме за одговор. Ако главата ја ставиме в песок и замижуваме пред законите, кога ќе се разбудиме од Македонија нема ништо да остане.

Јас сум убеден дека во наредните четири години не се решава судбината на Косово, туку на Македонија, никој и со ништо не може да ме спречи да се борам за својот народ и држава, имам чувство дека така се определени огромен број Македонци.

Не се откри и виновникот за прислушкувањето, а во недостаток на закон за следење на информациите се злоупотребува и тоа се применува на сè?

ТРАЈАНОВ: Со масовното прислукување на политичари, новинари, обични граѓани и др., потоа со отворањето на досиејата на соработниците (на оние кои работеле за безбедноста на државата) и со елиминирањето на професионалците од МВР, се направија огромни штети, при што се ослабна и одбранбената моќ на државата. Деконспирацијата на системот за прислукување значи парализа на еден од системите преку кој се собираат информации од витално значење за безбедноста и за одбраната, а да не зборуваме за тоа какви сè штети се направени со кршењето на основните човекови права кога тие системи се злоупотребуваат од приватни или од политички мотиви. Сè почесто се коментира дека и натаму овие системи се злоупотребуваат. Инаку, и по донесувањето на Законот за прислукување, повторно ќе имаме нелегално прислукување затоа што преседанот ќе стане правило, бидејќи Доста Димовска беше амнестирана од одговорноста за масовно прислукување на граѓаните.

По уставните промени, треба што е можно побрзо, прислукувањето да се легализира во борба против организираниот криминал и за заштита на виталните интереси на државата.